

Samfunnsfag for 2. klasse 2021-22

Lærer: Heidi Bråthen

Synliggjøringstillegg til læreplaner for fag i Fagfornyelsen. Tillegg til "Fagets relevans og sentrale verdier" 23.juni 2020

Samfunnsfag: Kva det gode liv og det gode samfunn er, er ikkje spørsmål med verdinøytrale svar. Faget må difor gje stort rom for refleksjon rundt kva som er godt og rett i samfunnet, og må klargjere korleis ulike livssyn og tanke-system fører til ulike verdi- og samfunnssyn. Faget byggjer på ei kristen forståing av samfunnet, med ei røyndomsoppfatning og eit menneskesyn som seier at Gud har skapt verda, held henne oppe og er aktiv i menneska sitt liv. I faget skal elevane utforske korleis menneska gjennom sine handlingar kan vere aktive, ansvarlege medarbeidarar i Guds skaparverk. Elevane skal bli bevisste på religionen sin påverknad på etiske haldningar, sosiale strukturar og lover, og spesielt korleis kristen tru, tanke og sed har prega utviklinga i Noreg. Fordi mennesket er skapt i Guds bilete, har det potensiale til å gjere godt, men på grunn av syndefallet har det og potensiale til å gjere vondt. Elevane skal bli bevisste på korleis menneske kan verte freista til å misbruke makt, og dei skal bli rusta til å ta ansvar for eige og medansvar for andre sitt liv.

Hovedområder T=tverrfaglig temaer/ K=kjerneelementer	Kompetansemål	Læringsmål	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurderingsform
K: Undring og utforsking, samfunnskritisk tenkning og samanhengar	Utvikle og presentere samfunnsfaglege spørsmål	- ta ordet etter tur, lytte og gi respons til andre -undre seg å reflektere over ulike emner	Gaia, andre samfunnsfagsbøker. Ulike nettsteder som f.eks salaby,	-grupperarbeid og oppgaver individuelt -felles samtale i klassen	Samtale, observasjon og dialog. Ulike oppgaver som gjøres

		<ul style="list-style-type: none"> - øve på å si sine egne meninger - stille spørsmål ved hvordan samfunnet var før og er nå 	spire.no, nrk skole etc.	<i>Munnlege ferdigheter i samfunnsfag inneber å kunne lytte til, tolke, formulere og fremje meiningar, gi respons og diskutere med andre.</i>	individuellt og felles.
K: Undring og utforsking, samfunnskritisk tenkning og samanhengar	samtale om korleis ulike kjelder, inkludert kart, kan gi informasjon om samfunnsfagleg e spørsmål	<ul style="list-style-type: none"> -kjenne til hvordan vi kan bruke kart, også digitalt. ???????????? 		<ul style="list-style-type: none"> -gruppearbeid og oppgaver individuellt -felles samtale i klassen -øve på å bruke kart -kunne bruke digitale verktøy til å finne, behandle og navigere i digitale kjelder, utøve digital kjeldekritikk og velje ut relevant informasjon. - Muntlig ferdighet: utforske, tolke og fremme sine egne meninger og lytte til og gi respons til andre 	

				-å lese vil si å utforske ulike kilder og øve på å være kritisk til disse	
<p>K: Samfunnskritisk tenkning og samanhengar, berekraftig samfunn</p> <p>T: Bærekraftig utvikling - Kunnskap om samanhengar mellom natur og samfunn, om korleis menneska påverkar klima og miljø</p>	utforske og beskrive kulturminne og kultur- og naturlandskape i nærmiljøet	<p>-kjenne til noen kulturminner i nærområdet</p> <p>-utforske naturlandskapet i nærområdet</p>		<p>-besøke brekkeparken og andre kulturminner i nærområdet</p> <p>-kapittelberget</p> <p>-snipetorp</p> <p>-gå turer i nærområdet og utforske naturlandskapet</p> <p>-å lese vil si å utforske ulike kilder og øve på å være kritisk til disse</p>	
<p>K: Samfunnskritisk tenkning og samanhengar, berekraftig samfunn, identitesutvikling og fellesskap.</p> <p>T: Bærekraftig utvikling- Kunnskap om samanhengar mellom natur og samfunn, om korleis</p>	Utforske og presentere korleis menneska levde for éin til to menneskealdrar sidan	<p>-utforske hvordan det var når foreldre, besteforeldre/oldeforeldre var små</p> <p>-undre seg over forskjellene før og nå</p> <p>-Presentere funnene for medelever</p>		Spørre besteforeldre og foreldre hvordan de hadde det på skolen, arbeidsmåter hjemme og hvilke leker de lekte. - kunne bruke digitale verktøy til å finne, behandle og	

<p>menneska påverkar klima og miljø</p> <p>Folkehelse og livsmestring - elevane skal bli bevisste på sin eigen identitet og si eiga identitetsutvikling og forstå individet som ein del av ulike fellesskap.</p>				<p>navigere i digitale kjelder</p> <p>-Muntlig ferdighet: utforske , tolke og fremme sine egne meninger og lytte til og gi respons til andre</p> <p>-å lese vil si å utforske ulike kilder og øve på å være kritisk til disse</p>	
<p>K: Samfunnskritisk tenkning og samanhengar, demokratiforståing og deltaking, identitesutvikling og fellesskap.</p> <p>T: Folkehelse og livsmestring - Faget skal bidra til at elevane kan gjere gode livsval og handtere utfordringar knytte til seksualitet, personleg økonomi, rus, utanforskap og digital samhandling.</p>	<p>Reflektere over kvifor menneske har ulike meiningar og tek ulike val</p>	<p>-Gud skapte oss forskjellig</p> <p>-reflektere over at mennesker kan ha ulike kulturer</p> <p>-samer</p> <p>-undre seg over om det er forskjell på å bo i storby og i distriktene</p>		<p>Alle de grunnleggende ferdighetene</p>	

<p>Faget skal òg bidra til å skape forståing, respekt og toleranse for mangfald og andre sine verdiar og livsval.</p> <p>Demokrati og medborgerskap - Faget skal bidra til at elevane utviklar kunnskap om og innsikt i demokratiske verdiar og prinsipp.</p>					
<p>K: Identitetsutvikling og fellesskap T: Folkehelse og livsmestring - Innsikt i korleis relasjonar og tilhøyrslar blir påverka av samhandling med andre, òg digitalt.</p>	<p>samtale om vennskap og tilhøyrslar og kva som påverkar relasjonar</p>	<p>-samtale om vennskap og hva som påvirker relasjonar -kjenne til at de fleste har en tilhøyrslar. Familie, skole, fritidsaktiviteter osv. -samtale om hva det betyr å være del av et fellesskap</p>	<p>Zippys venner og Olweus som de har hele skoleåret</p>	<p>-Snakke om vennskap i klassen -finne ut hvor de har tilhøyrslar: idrett, musikk, menighet osv - samtale om hvordan vi kan være en god venn -kan vennskap være vanskelig -hemmelig venn i klassen <i>-Muntlig ferdighet: utforske, tolke og</i></p>	

				<i>fremme sine egne meninger og lytte til og gi respons til andre</i>	
<p>K: Demokratiforståing og deltaking, indentitetsutvikling og fellesskap</p> <p>T: Folkehelse og livsmestring - Faget skal òg bidra til å skape forståing, respekt og toleranse for mangfold og andre sine verdier og livsval.</p> <p>Demokrati og medborgerskap- Gjennom arbeid med samfunnsfag skal elevane tenkje kritisk, ta ulike perspektiv, handtere meiningsbryting og vise aktivt medborgarskap.</p>	<p>beskrive og gi døme på mangfold i Noreg, med vekt på ulike familieformer og folkegrupper, inkludert det samiske urfolket</p>	<p>-vite omtrent hvor mange mennesker som bor i Norge</p> <p>-utforske mangfoldet i den norske befolkningen</p> <p>-kjenne til at vi har en samisk befolkning i Norge</p> <p>- vite litt om hvor samene bor</p> <p>-kjenne til at samer stort sett lever på samme måte som andre som bor i Norge</p> <p>-kjenne til noen av grunnene til at mennesker flytter</p>		<p>Finne informasjon samene og lage en bok hvor vi har med:</p> <ul style="list-style-type: none"> -hvor de bor -språk -hvordan de lever -nasjonaldag -inndelingen av året <p>-samtale om hvordan det kan være å komme til Norge fra et land i en annen verdensdel</p> <p>-snakke om at noen er flerspråklige og flerkulturelle (uten at elevene trenger å lære disse begrepene)</p>	

		til Norge, fra andre land		-hvor kommer maten de liker best fra og hvorfor? <i>Muntlig ferdighet: utforske, tolke og fremme sine egne meninger og lytte til og gi respons til andre</i>	
<p>K: Undring og utforskning, samfunnskritisk tenkning og sammenheng</p> <p>T: Bærekraftig utvikling - Kunnskap om sammenheng mellom natur og samfunn, om korleis menneska påverkar klima og miljø, og om korleis levekår, levesett og demografi heng saman, bidreg til denne forståinga.</p>	Utforske og gi døme på korleis menneska påverkar klimaet og miljøet, og dokumenter e korleis påverknadene kjem til syne i nærmiljøet	<ul style="list-style-type: none"> -utforske hva klima er -utforske hva bærekraftig utvikling er -Kjenne til at klima er forskjellig ulike steder i verden -kjenne til hva mennesker gjør som påvirker klima -hvordan kan mennesker gjøre for å bedre klima 		<ul style="list-style-type: none"> -Snakke om hva klima er -snakke om hva bærekraftig utvikling er -utforske hva vi i klassen, på skolen og hjemme kan gjøre for å bedre klima - kunne bruke digitale verktøy til å finne, behandle og navigere i digitale kjelder -å lese vil si å utforske ulike kilder og øve på å være kritisk til disse - kunne regne vil si å kunne tolke 	

				<i>konkrete og enkle tabeller</i>	
<p>K: Samfunnskritisk tenkning og samanhengar, demokratiforståing og deltaking, identitetsutvikling og fellesskap</p> <p>T: Folkehelse og livsmestring - Gjennom faget skal elevane kunne identifisere område der menneskeverdet blir utfordra, til dømes i samband med menneskehandel og slaveri i vår tid, og peike på tiltak for å verne om dei grunnleggjande behova menneske har.</p> <p>Demokrati og medborgerskap - Faget skal bidra til at elevane utviklar kunnskap om og</p>	<p>Presentere og gi døme på rettar barn har i Noreg og verda, og kva barn kan gjere ved brot på desse rettane</p>	<p>-kjenne til hvilke rettigheter barn har i Norge -kjenne til hvilke rettigheter barn har i andre land -kjenne til hva barnekonvensjonen er</p>		<p><i>Muntlige ferdigheter:</i> - utforske, tolke og fremme sine egne meninger og lytte til og gi respons til andre</p>	

<p>innsikt i demokratiske verdier og prinsipp.</p>					
<p>K: Undring og utforskning, samfunnskritisk tenkning og sammenhenger, demokratiforståing og deltaking T: Demokrati og medborgerskap - tverrfaglege temaet demokrati og medborgarskap om at elevane utviklar kunnskapar og ferdigheiter for å kunne skape og delta i demokratiske prosessar.</p>	<p>Utforske og gi døme på korleis barn kan påverke avgjerder og samarbeide om demokratiske prosessar</p>	<p>-utforske hvorfor vi har regler -utforske hvordan regler blir til eks. lage klasseregler -hvordan kan barn påvirke regler f.eks. på skolen.</p>		<p>-velge elevrådsrepresentant -ta opp saker til elevrådet -snakke om hvorfor vi har regler hjemme, på skolen, i trafikken og i Norge. - kunne regne vil si å kunne tolke konkrete og enkle tabeller</p>	
<p>K: Identitetsutvikling og fellesskap T: Folkehelse og livsmestring - Innsikt i korleis relasjonar og tilhøyrse blir påverka av</p>	<p>samtale om moglegheiter og utfordringar ved digital samhandling</p>	<p>-snakke om og gi eksempler på hvordan vi bruker internett -snakke om lover og regler i forhold til internett</p>		<p>- snakke om ipaden og hvilke muligheter den gir oss -utforske hvordan klasse bruker digitale medier -redd barna har nettvett filmer</p>	

<p>samhandling med andre, òg digitalt.</p>		<p>-snakke om hvordan spill og andre digitale medier påvirker relasjoner</p>		<p>- kunne bruke digitale verktøy til å finne, behandle og navigere i digitale kjelder -Muntlig ferdighet: utforske, tolke og fremme sine egne meninger og lytte til og gi respons til andre</p>	
<p>K: Identitetsutvikling og fellesskap T: Folkehelse og livsmestring - Faget skal bidra til at elevane kan gjere gode livsval og handtere utfordringar knytte til seksualitet, personleg økonomi, rus, utanforskap og digital samhandling.</p>	<p>samtale om kjensler, kropp, kjønn og seksualitet og korleis eigne og andre sine grenser kan uttrykkjast og respekterast</p>	<p>-hva gjør deg sint eller glad? -vite litt om hva forelskelse er. -vite at du bestemmer over egen kropp. -kunne samtale om følelser -vite at følelser er viktig, naturlig og nødvendig. -Gud har skapt oss unike</p>		<p>-Samtale i klassen. -Noen av emnene blir tatt opp i Zippys venner og psykologisk førstehjelp. -Muntlig ferdighet: utforske, tolke og fremme sine egne meninger og lytte til og gi respons til andre</p>	
<p>K: Demokratiforståing og deltaking, identitetsutvikling og</p>	<p>Utforske og gi døme på korleis menneske i</p>	<p>-vi får gode ideer fra andre land</p>		<p>-å kunne lese: utforske ulike kilder og øve på å være kritisk til disse</p>	

<p>felleskap, bærekraftige samfunn T: Bærekraftig utvikling- Kunnskap om sammenhengar mellom natur og samfunn, om korleis menneska påverkar klima og miljø, og om korleis levekår, levesett og demografi heng saman, bidreg til denne forståinga. Folkehelse og livsmestring Demokrati og medborgerskap -</p>	<p>ulike delar av verda påverkar livet til kvarandre</p>	<p>-internett, hvor «liten» verden har blitt. -utforske hvor blir klærne vi bruker, og ting vi har rundt oss laget? -pandemier eks. corona.</p>		<p><i>-digitale ferdigheter: kunne bruke digitale verktøy til å finne, behandle og navigere i digitale kjelder</i></p>	
---	--	---	--	--	--

Fremdriftsplan 2021/2022

Uke	Kompetansemål	Læringsmål	Fagstoff	Arbeidsmåter
33-34	Utforske og gi døme på korleis barn kan påverke avgjerder og samarbeide	-utforske hvorfor vi har regler		-velge elevrådsrepresentant -ta opp saker til elevrådet

	om demokratiske prosessar	-utforske hvordan regler blir til eks. lage klasseregler -hvordan kan barn påvirke regler f.eks. på skolen.		-snakke om hvorfor vi har regler hjemme, på skolen, i trafikken og i Norge.
35-40	samtale om vennskap og tilhørsle og kva som påverkar relasjonar	-samtale om vennskap og hva som påvirker relasjoner -kjenne til at de fleste har en tilhørighet. Familie, skole, fritidsaktiviteter osv. -samtale om hva det betyr å være del av et fellesskap	Zippys venner og Olweus som de har hele skoleåret Refleks s. 44-53	-Snakke om vennskap i klassen -finne ut hvor de har tilhørighet: idrett, musikk, menighet osv - samtale om hvordan vi kan være en god venn -kan vennskap være vanskelig -hemmelig venn i klassen
41	Høstferie			
42-44	samtale om moglegheiter og utfordringar ved digital samhandling	-snakke om og gi eksempler på hvordan vi bruker internett -snakke om lover og regler i forhold til internett -snakke om hvordan spill og andre digitale medier påvirker relasjoner	Refleks s 55-63	- snakke om ipaden og hvilke muligheter den gir oss -utforske hvordan klasse bruker digitale medier -redd barna har nettvett filmer

45-48	Utforske og gi døme på korleis menneske i ulike delar av verda påverkar livet til kvarandre	vi får gode ideer fra andre land -internett, hvor «liten» verden har blitt. -utforske hvor blir klærne vi bruker, og ting vi har rundt oss laget? -pandemier eks. corona.		
49-51 Samfunn og Naturfag	Utforske og gi døme på korleis menneska påverkar klimaet og miljøet, og dokumentere korleis påverknadene kjem til syne i nærmiljøet	-utforske hva klima er -utforske hva bærekraftig utvikling er -Kjenne til at klima er forskjellig ulike steder i verden -kjenne til hva mennesker gjør som påvirker klima -hvordan kan mennesker gjøre for å bedre klima	Refleks s. 130 - 147 Evt kapittelet om plast s. 148	-Snakke om hva klima er -snakke om hva bærekraftig utvikling er -utforske hva vi i klassen, på skolen og hjemme kan gjøre for å bedre klima
52	Juleferie			
1-4	samtale om kjensler, kropp, kjønn og seksualitet og korleis egne og andre sine grenser kan uttrykkest og respekterast	-hva gjør deg sint eller glad? -vite litt om hva forelskelse er. -vite at du bestemmer over egen kropp. -kunne samtale om følelser	Zippys venner Thea ha Psykologisk førstehjelpskurs??	-Samtale i klassen. -Noen av emnene blir tatt opp i Zippys venner og psykologisk førstehjelp.

		<ul style="list-style-type: none"> -vite at følelser er viktig, naturlig og nødvendig. -Gud har skapt oss unike 		
5-7	beskrive og gi døme på mangfald i Noreg, med vekt på ulike familieformer og folkegrupper, inkludert det samiske urfolket	<ul style="list-style-type: none"> -vite omtrent hvor mange mennesker som bor i Norge -utforske mangfoldet i den norske befolkningen -kjenne til at vi har en samisk befolkning i Norge - vite litt om hvor samene bor -kjenne til at samer stort sett lever på samme måte som andre som bor i Norge -kjenne til noen av grunnene til at mennesker flytter til Norge, fra andre land 	Refleks s. 64	<p>Finne informasjon samene og lage en bok hvor vi har med:</p> <ul style="list-style-type: none"> -hvor de bor -språk -hvordan de lever -nasjonaldag -inndelingen av året <p>-samtale om hvordan det kan være å komme til Norge fra et land i en annen verdensdel</p> <p>- snakke om at noen er flerspråklige og flerkulturelle (uten at elevene trenger å lære disse begrepene)</p>
8	Vinterferie			
9-12	Utforske og presentere korleis menneska levde for éin til to menneskealdrar sidan	<ul style="list-style-type: none"> -utforske hvordan det var når foreldre, besteforeldre/oldeforeldre var små 	Refleks s. 98-113	Spørre besteforeldre og foreldre hvordan de hadde det på

		-undre seg over forskjellene før og nå -Presentere funnene for medelever		skolen, arbeidsmåter hjemme og hvilke leker de lekte.
13-14	Presentere og gi døme på rettar barn har i Noreg og verda, og kva barn kan gjere ved brot på desse rettane	-kjenne til hvilke rettigheter barn har i Norge -kjenne til hvilke rettigheter barn har i andre land -kjenne til hva barnekonvensjonen er		
15	påskeferie			
16-17	Reflektere over kvifor menneske har ulike meiningar og tek ulike val	-Gud skapte oss forskjellig -reflektere over at mennesker kan ha ulike kulturer -samer -undre seg over om det er forskjell på å bo i storby og i distriktene		
18-19 Eller når vi får besøkt Brekkeparken, Kapittelberget, Snipetorp og	utforske og beskrive kulturminne og kultur- og naturlandskapet i nærmiljøet	-kjenne til noen kulturminner i nærområdet -utforske naturlandskapet i nærområdet		-besøke brekkeparken og andre kulturminner i nærområdet -kapittelberget -snipetorp

Turer ellers i området.				-gå turer i nærområdet og utforske naturlandskapet
20-22	samtale om korleis ulike kjelder, inkludert kart, kan gi informasjon om samfunnsfaglege spørsmål	-kjenne til hvordan vi kan bruke kart, også digitalt.		-gruppearbeid og oppgaver individuelt -felles samtale i klassen -øve på å bruke kart
23-24	Utvikle og presentere samfunnsfaglege spørsmål	- ta ordet etter tur, lytte og gi respons til andre -undre seg å reflektere over ulike emner - øve på å si sine egne meninger -stille spørsmål ved hvordan samfunnet var før og er nå		-gruppearbeid og oppgaver individuelt -felles samtale i klassen gjennom hele skoleåret